

HOÀN THIỆN MỘT SỐ QUY ĐỊNH CỦA BỘ LUẬT TỔ TỤNG HÌNH SỰ NĂM 2015 NHẪM BẢO ĐẢM NGUYÊN TẮC SUY ĐOÁN VÔ TỘI

PHAN THỊ THANH MAI *

Tóm tắt: Nguyên tắc suy đoán vô tội là một trong những nguyên tắc cơ bản của luật tố tụng hình sự. Nguyên tắc này định hướng cho hoạt động tố tụng hình sự nói chung và hoạt động chứng minh nói riêng trong quá trình giải quyết vụ án hình sự. Bài viết trình bày nhận thức chung về nguyên tắc suy đoán vô tội, từ đó kiến nghị sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015 về căn cứ không khởi tố vụ án, căn cứ đình chỉ điều tra, căn cứ đình chỉ vụ án, căn cứ ra bản án tuyên bị cáo không có tội và quy định về xác định tuổi của bị hại là người dưới 18 tuổi nhằm bảo đảm nguyên tắc suy đoán vô tội.

Từ khoá: Bảo đảm; nguyên tắc suy đoán vô tội; tố tụng hình sự; hoàn thiện quy định; Bộ luật Tố tụng hình sự

Nhận bài: 26/8/2022

Hoàn thành biên tập: 30/5/2023

Duyệt đăng: 30/5/2023

IMPROVING SOME PROVISIONS UNDER THE 2015 CRIMINAL PROCEDURE CODE TO ENSURE THE PRINCIPLE OF PRESUMPTION OF INNOCENCE

Abstract: The principle of presumption of innocence is one of the fundamental principles in criminal procedure law. This principle orientates activities in criminal proceedings generally and proving crimes particularly in the course of handling criminal cases. The article presents common perception of the principle of presumption of innocence and then suggests to amend and supplement some provisions in the 2015 Criminal Procedure Code as the bases for where not prosecuting the accused, for discontinuing investigations, for giving up the case, or for deciding the accused innocent and determines the age of the victim who is under eighteen to ensure the principle of presumption of innocence.

Keywords: Ensure; the principle of presumption of innocence; criminal proceedings; to improve provisions; criminal procedure code

Received: Aug 26th, 2022; Editing completed: May 30th, 2023; Accepted for publication: May 30th, 2023

1. Nhận thức chung về nguyên tắc suy đoán vô tội

Nguyên tắc suy đoán vô tội là một trong những nguyên tắc cơ bản của tố tụng hình sự được ghi nhận trong pháp luật quốc tế và pháp luật của nhiều quốc gia trên thế giới,

trong đó có Việt Nam. Theo tác giả Đỗ Đức Minh, “cội nguồn của nguyên tắc này từ thời La Mã cổ đại, theo đó, trách nhiệm chứng minh thuộc về bên tố cáo, thuộc bên khẳng định chứ không phải thuộc bên phủ định. Sau đó, các triều đại La Mã đã áp dụng nguyên tắc này trong quá trình xét xử hình sự và bắt đầu khẳng định nghĩa vụ chứng minh thuộc về bên buộc tội và một hệ quả tất

* Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: maipth@hlu.edu.vn